

**Силабус навчальної дисципліни
«ОК.08 ОХОРОНА ПРАЦІ ТА БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ»**

Галузь знань: 101 Екологія
Спеціальність:
Освітня програма: Екологія
Рівень вищої освіти: початковий
Курс: 4
Семестр: 7

Факультет	природничо-географічний
Кафедра	Кафедра техніко-технологічних дисциплін, охорони праці та безпеки життєдіяльності
Викладач(-і)	ПІБ: Нагайчук Олена Валеріївна Посада: доцент кафедри техніко-технологічних дисциплін, охорони праці та безпеки життєдіяльності E-mail: o.v.nagajchuk@udpu.edu.ua
Лінк на освітній контент дисципліни	Посилання на дисципліну, розміщену в середовищі системи дистанційного навчання Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини (Moodle) https://moodle.dls.udpu.edu.ua/course/modedit.php?add=page&type=&course=8405&section=1&return=0&sr=0
Статус дисципліни	Навчальна дисципліна обов'язкового компонента із фахового переліку
Обсяг дисципліни, кредити ЄКТС / години	3 кредити / 90 годин
Обсяг дисципліни (години) та види занять	Денна форма: лекції (22 год.), семінарські (24 год.), самостійна робота (44 год.) Заочна форма: лекції (8 год.), практичні (8 год.), самостійна робота (74 год.)
Політика дисципліни	Курс передбачає роботу в колективі. Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики. Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба) навчання може відбуватись в дистанційному режимі за погодженням із керівником курсу та презентувати виконані завдання під час консультації викладача. Самостійна робота включає в себе теоретичне вивчення питань, що стосуються тем лекційних занять, які не ввійшли в теоретичний курс, або ж були розглянуті коротко, їх поглиблена проробка за рекомендованою літературою, а також виконання завдань з метою закріплення теоретичного матеріалу. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. Ліквідація заборгованості відбувається протягом 1 тижня після встановленого терміну. Під час роботи над завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності: при використанні Інтернет ресурсів та інших джерел інформації студент повинен вказати джерело, використане під час виконання завдання. Списування під час контрольних робіт та заліків заборонені (в т.ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.
Що будемо вивчати?	Зміст нормативно-правових і законодавчих актів з охорони праці; гарантії прав працівників на охорону праці; організацію охорони праці в системі освіти України та на підприємстві; профілактику травматизму та професійних захворювань; основи техніки безпеки; основи електробезпеки; вимоги пожежної безпеки до навчально-виховних закладів; фактори, які визначають безпеку життєдіяльності; основні принципи і засоби забезпечення життєдіяльності; заходи по захисту населення у повсякденних умовах і в умовах надзвичайних ситуаціях; основи ліквідування негативних наслідків надзвичайних ситуацій.
Чому це треба вивчати?	Метою вивчення дисципліни є надання знань, умінь та компетенцій для здійснення ефективної професійної діяльності шляхом забезпечення оптимального управління охороною праці на підприємствах (об'єктах господарської, економічної та науково-освітньої діяльності), формування у студентів відповідальності за особисту та колективну безпеку і усвідомлення необхідності обов'язкового виконання в повному обсязі всіх заходів гарантування безпеки праці на робочих місця; формування здатності до адаптації та дії в новій ситуації.

<p>Яких результатів можна досягнути?</p>	<p>Згідно з вимогами освітньої програми здобувачі вищої повинні володіти результатами навчання:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Розв'язувати проблеми у сфері захисту навколишнього середовища із застосуванням загальноприйнятих та/або стандартних підходів та міжнародного і вітчизняного досвіду. - Демонструвати навички оцінювання непередбачуваних екологічних проблем і обдуманого вибору шляхів їх вирішення. - Уміти формувати ефективні комунікаційні стратегії з метою донесення ідей, проблем, рішень та власного досвіду в сфері екології. - Уміти доносити результати діяльності до професійної аудиторії та широкого загалу, робити презентації та повідомлення. - Поєднувати навички самостійної та командної роботи задля отримання результату з акцентом на професійну сумлінність та відповідальність за прийняття рішень. - Уміти формувати запити та визначати дії, що забезпечують виконання норм і вимог екологічного законодавства. - Брати участь у розробці проєктів і практичних рекомендацій щодо збереження довкілля. - Розуміти і реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
<p>Як можна використати набуті знання та уміння?</p>	<p>Компетентності:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. - Здатність діяти соціально відповідально та свідомо. - Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
<p>Зміст дисципліни</p>	<p>Тема 1. Правові та організаційні основи охорони праці та БЖД. Тема 2. Організація охорони праці в системі освіти України та на підприємстві. Тема 3. Профілактика травматизму та професійних захворювань. Тема 4. Основи фізіології та гігієни праці. Повітря робочої зони. Тема 5. Освітлення робочих місць. Шум, вібрація, їх дія на організм людини. Тема 6. Електромагнітні та іонізуючі випромінювання Тема 7. Електробезпека Тема 8. Основи пожежної безпеки. Тема 9. Категорійно-понятійний апарат з БЖД. Тема 10. Природні загрози та характер їхніх проявів і дії на людей, тварин, рослин, об'єкти економіки. Тема 11. Техногенні небезпеки та їхні наслідки.</p>
<p>Обов'язкові завдання</p>	<ul style="list-style-type: none"> - опрацювання теоретичних основ лекційного матеріалу; - підготовка до семінарських занять; - виконання індивідуального науково-дослідного завдання; - систематика вивченого матеріалу курсу перед написанням модульних контрольних робіт; - підготовка до підсумкового контролю.
<p>Міждисциплінарні зв'язки</p>	<p>Загальна психологія, психологія масової свідомості, правознавство, людина в сучасному соціумі, фізика, основи екології, основи медичних знань, охорона праці в галузі, цивільний захист.</p>
<p>Інформаційне забезпечення (з репозитарію, фонду бібліотеки УДПУ та ін.)</p>	<p style="text-align: center;">Основна</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Безпека життєдіяльності / За ред. Є П. Желібо. К.: Каравела, 2010. - 328 с. 2. Катренко Л.А., Кіт Ю.В., Пістун І.П. Охорона праці. Курс лекцій. Практикум: Навч. посіб. – Суми: Університетська книга, 2009. 540 с. 3. Основи охорони праці та безпеки життєдіяльності: навч.-метод. посібник / Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини; уклад. Нагайчук О. В. Умань : Візаві, 2019. 310 с. 4. Термінологічний словник-довідник з охорони праці та безпеки життєдіяльності : для студентів всіх спеціальностей денної та заочної форм навчання / Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини ; уклад. Нагайчук О. В. Умань : Візаві, 2020. 124 с. <p style="text-align: center;">Допоміжна</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Охорона праці та безпека життєдіяльності: метод. рек. для самостійної роботи студ. усіх спец. денної та заочної форм навч. / О. В. Нагайчук ; МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини. Умань : Візаві, 2023.

	<p>29 с.</p> <p>2. Нагайчук О.В. Формування компетентностей з безпеки життєдіяльності та охорони праці у майбутніх вчителів природничих дисциплін у процесі фахової підготовки. <i>Sciences of Europe</i>, 2023. No 127, P. 73-79</p> <p>3. Нагайчук О.В. Вплив природно-техногенних небезпек на екологію планети. <i>Екологічна безпека держави: тези доп. Всеукр. круглого столу</i>, м. Київ, 16 вер. 2021 р./ ред. кол. О.С. Волошкіна та ін. Київ: ІТТА, 2021. С. 180 - 185.</p> <p>4. Нагайчук О.В. Проблеми екології як наслідок впливу природно-техногенних небезпек. <i>Матеріали I Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Проблеми та перспективи розвитку сучасної науки в країнах Європи та Азії»</i>. Зб. наук. праць. Переяслав, 2022. С. 34-35.</p> <p>5. Нагайчук О.В. Значення дисципліни «Безпека життєдіяльності» у професійній підготовці майбутніх педагогів в умовах воєнного стану. <i>Матеріали Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Тенденції та перспективи розвитку науки і освіти в умовах глобалізації»</i>: Зб. наук. праць. Переяслав, 2022. Вип. 87. С.228-230.</p> <p>6. Охорона праці (практикум): Навч. посіб. / За заг. ред. к.т.н., доц. І.П. Пістуна. Львів: «Тріада плюс», 2011 436 с.</p> <p>7. Полярус О.В., Подольська Є.А., Мінка С.В. Основи охорони праці та екологічна безпека. Довідник. Вид-во НУА, 2013. 432 с.</p>
Поточний контроль	Поточне та тестове оцінювання під час практичних занять, змістовий модульний контроль, підсумковий тестовий контроль знань студентів за допомогою програми дистанційного навчання «Moodle», ІНДЗ.
Підсумковий контроль	Залік

Розробник

Олена НАГАЙЧУК